

Landelijk Laboratorium Netwerk terreur aanslagen

Jaaroverzicht 2010 LLN-ta

Een belangrijk onderdeel van de respons bij terreuraanslagen waarbij Chemische, Biologische, Radiologische en Nucleaire (CBRN) agentia betrokken zijn, is het uitvoeren van metingen en analyses. Het doel hiervan is het vaststellen van de aard van het gebruikte agens, de mate van verspreiding en het bepalen van de ernst van de mogelijke gevolgen van een terreuraanslag.

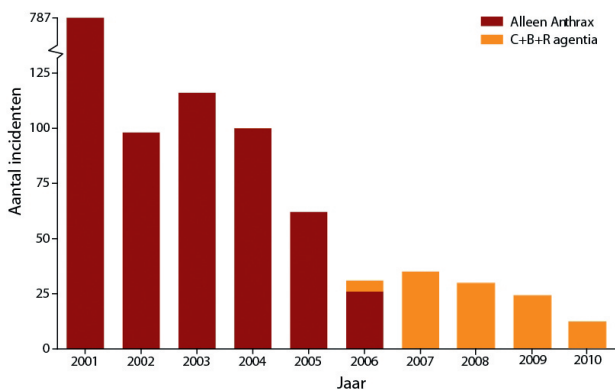
In Nederland is een aantal laboratoria beschikbaar dat faciliteiten heeft voor het uitvoeren van metingen en analyses. Deze laboratoria hebben zich georganiseerd in het Landelijk laboratorium netwerk terreur aanslagen (LLN-ta). Het ministerie van Infrastructuur en milieu (IenM) treedt hierbij als systeemverantwoordelijke op. NFI, TNO, RIKILT, CVI, KWR, nVWA, Douanelaboratorium en het RIVM zijn aangesloten bij het LLN-ta. Samen verzorgen zij de totale analysecapaciteit voor vraagstukken die zich voordoen bij een terreurdreiging of aanslag, waarbij CBRN-agentia een rol bij spelen. Wanneer het LLN-ta geactiveerd wordt, treedt IenM op als opdrachtgever. Het RIVM bemant het loket van het LLN-ta.

Verdachte objecten worden door het veld aangeboden aan het loket LLN-ta conform het Protocol Verdachte Objecten. Hier wordt in het verdeelstation een eerste screening uitgevoerd op de aanwezigheid van C, B of RN componenten. Indien noodzakelijk wordt het monster doorgestuurd aan één van de aangesloten expertise laboratoria.

Bij de bestrijding van CBRN (Chemische, Biologische, Radiologische, Nucleaire) incidenten verzorgt het LLN-ta de relevante technische en wetenschappelijke informatie. Onderdeel van het loket van het LLN-ta is het mobiele chemisch-biologische laboratorium (MCBL) dat kan worden ingezet voor de bepaling van chemische en biologische stoffen. Deze extra geïsoleerde onderzoeksruimte (BSL3 niveau) biedt de mogelijkheid om op een veilige manier te werken

met risicovolle stoffen en biedt maximale veiligheid voor mens en omgeving. De unit is volledig selfsupporting en door de integratie van verschillende disciplines kan men een aanzienlijke tijdswinst boeken bij de analyse van het probleem. Hiermee kan het incident sneller en efficiënter worden bestreden.

Incidenten 2010

Het aantal incidenten met poederbrieven die ter analyse zijn aangeboden is sterk afgenomen sinds de hype vlak na de Anthraxletters in 2001 (maximum van 787 in 2 maanden). Tot oktober 2006 zijn alle poederbrieven gescreend door het CVI Lelystad (voormalig CIDC Lelystad). Het LLN-ta heeft deze taak overgenomen met de invoering van het protocol verdachte objecten per oktober 2006. Het aantal incidenten dat in 2010 is aangemeld (12) is gehalveerd t.a.v. 2009 (24). Een mogelijke reden hiervoor is de verscherpte aandacht van de politie voor de dreigingsanalyse. In 2010 hebben o.a. de volgende incidenten plaatsgevonden.

Commotie om een uitnodiging

Een 'ludiek verpakte' uitnodiging voor een voorjaarsborrel aan het strand heeft voor commotie geleid bij één van de ontvangers. Na het openen van de fles in het loket van het LLN-ta kon al snel worden vastgesteld dat het hier niet om een CBRN inhoud ging.

Anthrax ?

Bij een bedrijf in het zuiden van het land is een brief met poeder bezorgd met de verwijzing naar de aanwezigheid van de miltvuur bacterie. De brief is geopend en daarbij nam de opener een geelwit poeder waar. De persoon voelde zich bedreigd en heeft aangifte gedaan. Na screening door het loket LLN-ta is vastgesteld dat het hier niet ging om *Bacillus anthracis* maar om pannenkoekenmix.

Toetsing middels oefeningen

De LLN-ta organisatie wordt door middel van oefeningen getoetst op operationaliteit (volgt men de afspraken voor wat betreft logistiek en communicatie) en op functionaliteit (voert men de vereiste analyses op de juiste wijze uit). De leerpunten die uit de oefening naar voren komen worden gebruikt om de organisatie te versterken. In 2010 is o.a. de volgende oefening gehouden.

De Woeste tomaat

De focus van de LLN-ta laboratorium oefening lag in 2010 op de analyse van een monster in een complexe matrix (dat wil zeggen een ander monster dan bijvoorbeeld een poeder of een vloeistof). Bij deze oefening is ook het mobiele loket van het LLN-ta (MCBL) betrokken. De oefening startte toen er bij de receptie van het RIKILT een pakje werd afgegeven met daarin een aantal tomaten. Toen het pakje werd opengemaakt trof men een dreigbrief aan van een radicale groepering. In deze brief stond dat er vergiftigde tomaten in de schappen van lokale winkels waren gelegd. De crisiscoördinator van IenM heeft het loket LLN-ta gevraagd om de tomaten op locatie te onderzoeken in het mobiele MCBL. De LLN-ta laboratoria met chemische expertise zijn vervolgens telefonisch ingelicht over het incident. De deelnemende laboratoria kregen per koerier een onbekend monster toegestuurd met zeer summiere informatie vooraf. Uit de bijgevoegde documenten moesten zij hun informatie halen om een geschikte analyse uit te voeren.

Het LLN-ta komt tot stand door een samenwerking van:

Ministerie van Financiën
 Ministerie van Veiligheid en Justitie
 Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

www.rivm.nl